

ВИСНОВОК
первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми «Економіка»
зі спеціальності 051 «Економіка»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
у Львівському національному аграрному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Львівському національному аграрному університеті та згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2019 року № 55-л «Про проведення акредитаційної експертизи», експертна комісія у складі:

Голова експертної комісії:	Брадул Олександр Михайлович, професор кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування Державного вищого навчального закладу «Криворізький національний університет», доктор економічних наук, професор
Член експертної комісії:	Чевганова Віра Яківна, завідувач кафедри економіки підприємства та управління персоналом Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, кандидат економічних наук, професор

у період з 13 лютого по 15 лютого 2019 року розглянула подані матеріали та провела первинну акредитаційну експертизу у Львівському національному аграрному університеті щодо здійснення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем з метою підтвердження:

- достовірності інформації, поданої до МОН України Львівським національним аграрним університетом щодо акредитації освітньо-професійної програми;
- відповідності показників діяльності університету установленим законодавством Ліцензійним вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного забезпечення;

Голова експертної комісії

 _____ О.М. Брадул

- відповідності встановленим законодавством вимогам щодо наукового рівня науково-педагогічних працівників, їх чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри;

- відповідності освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти державним вимогам до акредитації;

- інформації щодо усунення зауважень попередніх перевірок.

У підсумку експертного оцінювання комісія перевірила наявність оригіналів установчих документів закладу вищої освіти, рівень кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного забезпечення із заявленої освітньо-професійної програми.

Експертна комісія констатує, що перелік і зміст установчих документів відповідає чинним вимогам. Основними документами є:

- відомості на право здійснення освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти;

- звіт про фінансові результати;

- сертифікат про акредитацію спеціальності 051 «Економіка», серія НД, № 1491363 від 10 березня 2011 р., термін дії до 01 липня 2021 р.

Комісія перевірила і підтверджує наявність оригіналів документів, які є дійсними на момент перевірки.

За результатами проведеної роботи встановлено наступне:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА» ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ

Експертна комісія ознайомила з оригіналами основних установчих документів у Львівському національному аграрному університеті.

Львівський національний аграрний університет (ЛНАУ) – багатопрофільний заклад вищої освіти, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації широкого спектра аграрних, технічних, економічних та інших напрямів науки і техніки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань, здійснює культурно-просвітницьку діяльність.

Відомча приналежність – Міністерство освіти і науки України. Форма власності – державна.

Голова експертної комісії

_____ О.М. Брадул

ЛНАУ є правонаступником: Рільничої школи в Дублянах (1856–1878 рр.); Вищої рільничої школи в Дублянах (1878–1901 рр.); Академії рільництва (1901–1919 рр.); Рільничо-лісового факультету (1919–1946 рр.); Львівського сільськогосподарського інституту (1946–1996 рр.); Львівського державного аграрного університету (1996–2008 рр.).

Університет створено за Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 року № 1058 на базі Львівського державного сільськогосподарського інституту. Указом Президента України від 24 березня 2008 року № 258/2008 Університету надано статус національного.

До складу університету входять 5 факультетів (агротехнологій та екології; економічний; землевпорядний; механіки та енергетики; будівництва та архітектури), навчально-науковий інститут заочної та післядипломної освіти, 8 коледжів, 36 кафедр, навчально-науковий дослідний центр, навчально-дослідний відділ та його лабораторії, відділ аспірантури та докторантури, редакційно-видавничий відділ, новаційний центр, навчально-науковий центр, наукова бібліотека, відділ міжнародних зв'язків, навчальний відділ, відділ з організації виховної роботи студентів, відділ технічних засобів навчання та навчальних комп'ютерних технологій, відділ господарський, 7 навчально-лабораторних корпусів, навчально-наукове дослідне господарство та гуртожитки.

В університеті запроваджено ступеневу систему підготовки кадрів, яка дозволяє здобути 3 освітні рівні: бакалавр (4 роки навчання), магістр (1,5 роки після здобуття ОР «Бакалавр») та доктор філософії (4 роки після здобуття ОР «Магістр» чи ОКР «Спеціаліст»).

Сьогодні у ЛНАУ на п'яти факультетах навчається 4288 студентів за 22 спеціальностями ОР «Бакалавр», 16 спеціальностями ОР «Магістр» та 8 спеціальностями ОР «Доктор філософії».

Загальна характеристика діяльності ЛНАУ представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальні показники розвитку ЛНАУ, 2018 р.

№ з/п	Показники	Значення показника
1	2	3
1.	Рівень акредитації ВНЗ	IV
2.	Кількість ліцензованих спеціальностей	
	ОР «бакалавр»	22
	ОР «магістр»	16
	ОР «доктор філософії»	8
3.	Кількість спеціальностей, акредитованих за:	
	ОР «бакалавр»	16
	ОР «магістр»	16
4.	Контингент студентів на всіх курсах: навчання	4288

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

1	2	3
	- на денній формі навчання;	2347
	- на заочній формі навчання	1941
5.	Кількість факультетів	5
6.	Кількість кафедр	36
7.	Кількість співробітників (всього)	912
	- в т. ч. науково-педагогічних	359
8.	Серед них:	
	- докторів наук, професорів, осіб/%	33/9,2
	- кандидатів наук, доцентів, осіб/%	252/70,2
9.	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м.	67995,4/16906,6
10.	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.) 2018 р	132895,6
11.	Кількість посадових місць в читальних залах	560
12.	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів	1097
	- у тому числі з виходом і Інтернет	1097

В Університеті реалізуються нові концепції гуманітарної та фундаментальної підготовки, запроваджено кредитно-модульну систему організації освітнього процесу, укладено угоди про науково-технічне співробітництво з закладами вищої освіти Польщі, Чехії, Німеччини, США, Хорватії, Угорщини, Словаччини, Болгарії, Туреччини, Румунії, Молдови та інших країн. Відповідно до цих угод в університеті реалізуються програми трансферу студентів, проходження навчання за програмами подвійних дипломів, проводяться щорічні міжнародні науково-практичні конференції, реалізуються програми піврічного стажування викладачів в університетах зазначених країн тощо.

У ЛНАУ велику увагу приділяють організації виховної роботи серед студентів. Адміністрація університету, професори та викладачі, ставлять перед собою завдання виховати свідомого, всебічно розвиненого фахівця, який спроможний стати активним учасником розбудови незалежної Української держави.

Львівський національний аграрний університет має розвинуту сучасну матеріально-технічну базу, що повністю забезпечує потреби навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи і є достатньою для подальшого розвитку університету в напрямку інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

На даний час університетський комплекс є функціонально та архітектурно завершеним університетським містечком, у якому компактними групами цільового призначення відповідно до генерального плану будівництва університету розташовані навчально-лабораторні корпуси,

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

гуртожитки з блоком побутового обслуговування (студмістечко), спортивний комплекс, господарські та інші споруди.

В університеті приділяють увагу комп'ютерному забезпеченню навчального процесу: щорічно збільшується чисельність комп'ютерної техніки, використовуються комп'ютерні мережі та новітні інформаційні технології, ліцензовані програмні продукти «Медок» і «Тріола».

На офіційному веб-сайті ЛНАУ (<http://www.lnau.edu.ua>) розміщено основну інформацію щодо його діяльності, зокрема структура університету, інформація про адміністрацію, контактна інформація, факультети та кафедри, довідка абітурієнту (правила прийому, ліцензії та сертифікати про акредитацію, зразки документів про освіту), науково-дослідну роботу, видавничу діяльність, навчально-методичну роботу, публічна інформація, навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін.

На сайті ЛНАУ розміщено відомості про спеціальності та освітньо-професійні програми, за якими відбувається підготовка студентів, дисципліни, що викладаються, сторінки всіх факультетів і кафедр, які містять інформацію про викладачів, контактну інформацію.

Офіційний веб-сайт ЛНАУ має переклад англійською мовою сторінок із основною інформацією про університет.

Серед пріоритетів розвитку університету – створення сучасного інформаційного забезпечення навчального процесу шляхом розвитку ресурсів і нових технологій обслуговування в класичній бібліотеці та активного запровадження інноваційних інформаційних технологій і ресурсів, телекомунікаційних технологій та технологій дистанційного навчання.

Висновок: *оригінали установчих та реєстраційних документів, матеріали акредитаційного самоаналізу щодо акредитації освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.*

2. СТРУКТУРА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТА ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу (50 осіб), затвердженого наказом МОН України № 2-л від 13.01.2017 р.:

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

– у 2017/2018 н.р. відповідно ліцензійного обсягу 25 осіб денної форми навчання, 25 осіб заочної форми навчання (розглянуто і схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол № 6 від 6 лютого 2017 року);

– у 2018/2019 н.р. відповідно ліцензійного обсягу 30 осіб денної форми навчання, 20 осіб заочної форми навчання (розглянуто і схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол № 4 від 21 грудня 2017 року).

Підготовка здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється за державним замовленням, а також за кошти фізичних та юридичних осіб.

Інформацію щодо показників формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів

№ з/п	Показник	Роки	
		2017/2018 н.р.	2018/2019 н.р.
1	Ліцензований обсяг підготовки (денна/ заочна форма):	25/25	30/20
2	Прийнято на навчання, всього осіб (денна/заочна форма):	16/9	4/0
	у т.ч. денна форма за державним замовленням:	4	2
3	Подано заяв за державним замовленням (денна форма)	24	10
4	Конкурс абітурієнтів на одне місце за державним замовленням (денна форма)	6	5

Недостатній набір студентів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем у 2018/2019 рр. пояснюється тим, що у 2018 р. згідно наказу МОНу запроваджено зовнішнє незалежне оцінювання з іноземної мови для студентів зі спеціальності 051 «Економіка», тоді як на інші спеціальності економічного факультету ЗНО з іноземної мови було відсутнім. Тому частина студентів прийняла рішення продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем на інших спеціальностях.

Відбулися зміни контингенту студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем (табл. 3).

Голова експертної комісії

O.M. Bradul

Таблиця 3

Динаміка контингенту студентів

№ з/п	Назва показника	2017/2018	2018/2019 н.р., курси:	
		н.р. курси:	1	2
1	Кількість студентів за спеціальністю (денна/заочна форма навчання)	16/9	4/0	13/9
2	Кількість відратованих студентів (денна/заочна ф.н.),	3/-	-	-
	<i>у тому числі:</i>	-	-	-
	- за невиконання навчального плану	1/-	-	-
	- за порушення дисципліни та правил внутрішнього розпорядження	-	-	-
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	-	-	-
	- інші причини	2/-	-	-
3	Кількість студентів, зарахованих на продовження навчання (денна/заочна ф.н.)	-	-	-
	<i>у тому числі:</i>	-	-	-
	- переведених з інших ВНЗ	-	-	-
	- поновлених на навчання	-	-	-
	- прийнято	-	-	-

Складовими процесу формування контингенту студентів є: профорієнтаційна робота кафедри серед учнів шкіл та студентів коледжів; вивчення регіональних потреб у фахівцях; використання засобів масової інформації; електронних комунікацій; сайту ЛНАУ та сторінок у соціальних мережах тощо.

З метою якісного проведення профорієнтаційної роботи на економічному факультеті сформовані та активно працюють профорієнтаційні групи з числа науково-педагогічних працівників і студентів. Згідно затвердженого графіку профорієнтаційної роботи, зазначені групи здійснюють виїзні лекції, презентації профорієнтаційних матеріалів та проводять зустрічі з учнями шкіл та студентами коледжів.

Викладачами кафедри ведеться профорієнтаційна робота у школах Львівської області та інших закладах освіти Західного регіону України. Для випускників шкіл та коледжів щороку організовуються Дні відкритих дверей

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

з метою знайомства з університетом та кафедрою. Щорічно на факультеті та кафедрі економіки випускаються профорієнтаційні матеріали.

Кафедрою економіки активно ведеться та постійно оновлюється веб-сторінка кафедри: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/f-s/ekon/ekp.html> та профіль кафедри в соціальних мережах: <https://www.facebook.com/Кафедра-Економіки-ЛНАУ-473686923108356>, де можна ознайомитися з історією кафедри, складом науково-педагогічних працівників, новинами кафедри та іншою інформацією з організації навчального та виховного процесу.

Правила прийому до ЛНАУ розроблено на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України, які розглядаються приймальною комісією та затверджуються ректором університету. Зарахування абітурієнтів на перший курс за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» ОР «Магістр» здійснюється на підставі результатів фахового вступного випробування та результатів ЗНО з іноземної мови. Починаючи з вступної кампанії 2018/2019 н.р., ЗНО з іноземної мови є обов'язковим для вступу на спеціальність 051 «Економіка».

Організація та проведення прийому абітурієнтів відповідає вимогам законодавчих та нормативних документів.

Висновок: експертна комісія, провівши експертизу документації встановила, що структура підготовки фахівців та формування контингенту здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається з дотриманням вимог чинного законодавства та нормативних документів.

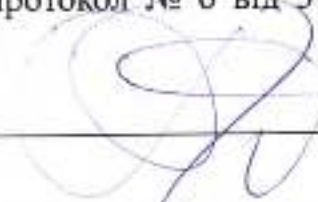
Для повної заповнюваності ліцензії колективу випускової кафедри необхідно підвищити ефективність профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій та соціальних мереж.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Експертна комісія перевірила достовірність та якість документів, що відображають зміст підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерськими) рівнем.

Комісія констатує, що підготовка магістрів здійснюється відповідно до діючих законодавчих актів про освіту, Положення про організацію навчального процесу в Львівському національному аграрному університеті (ухвалено рішенням Вченої ради ЛНАУ, протокол № 6 від 31.03.2016 р. та

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

введено в дію наказом ректора № 55 від 21.04.2016 р.), освітньо-професійної програми, навчального плану та пояснювальної записки до нього.

Освітньо-професійну програму «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерськими) рівнем, що акредитується, розроблено проектною групою з числа науково-педагогічних працівників випускової кафедри економіки у складі: керівника (гаранта освітньої програми) Черевка Георгія Владиславовича – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та членів проектної групи: Сиротюк Ганни Володимирівни – к.е.н., доцента, доцента кафедри економіки; Березівського Зіновія Петровича – к.е.н., доцента, доцента кафедри економіки; Рулицької Кароліни Михайлівни – к.е.н., доцента, доцента кафедри економіки.

Освітньо-професійну програму підготовки магістрів затверджено 27 квітня 2017 р. на підставі рішення Вченої ради Львівського національного аграрного університету (протокол № 8) та введено в дію з 01 вересня 2017 р. наказом ректора ЛНАУ наказом № 242 / К-С від 31 травня 2017 р.

Структура освітньо-професійної програми містить:

1) Профіль освітньо-професійної програми (загальна інформація, мета освітньої програми, характеристика освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність).

2) Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність (перелік компонентів ОПП, структурно-логічна схема освітньої програми).

3) Форми атестації здобувачів вищої освіти.

Навчальний процес підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється відповідно до вимог і засобів діагностики якості вищої освіти, розроблених відповідно до нормативних положень.

Навчальний план для освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем супроводжується пояснювальною запискою, згідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМУ № 1187 від 30 грудня 2015 р.).

Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем складено за типовою формою, відповідно до чинної освітньо-професійної програми.

Навчальний план включає комплекс нормативних навчальних дисциплін і навчальних дисциплін за вибором студентів. Термін підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за денною формою навчання складає один рік і шість місяців. Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів (2700 годин).

У навчальних планах підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відображені обов'язкові та вибіркові компоненти загальної та професійної підготовки. Комплекс дисциплін відображає сучасні тенденції в економіці.

Діючими навчальними планами підготовки фахівців освітнього рівня магістр реалізується принцип перманентності підготовки і передбачено вивчення дисциплін циклів загальної та професійної підготовки.

Аудиторне навантаження у співвідношенні до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін становить не менше 1/3. Розподіл годин на теоретичну і практичну підготовку з навчальних дисциплін планується в залежності їх включення до певного циклу.

Основою навчальних планів є структурно-логічна схема викладання навчальних дисциплін для підготовки фахівців за освітнім рівнем магістр.

Дисципліни, що передбачені навчальними планами підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» забезпечені робочими програмами. Робочі програми розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедр, які забезпечують викладання відповідних дисциплін, схвалюються методичними комісіями факультетів, узгоджуються з випусковою кафедрою та затверджуються керівником навчального відділу і першим проректором Львівського національного аграрного університету.

Інформацію щодо наявності навчальних і робочих навчальних програм, пакетів комплексних контрольних робіт із підготовки за освітньо-професійною програмою «Економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти наведено в акредитаційній справі.

Перевірка, проведена експертною комісією, показала, що при складанні навчальних планів витримані вимоги щодо співвідношення між циклами загальної та професійної підготовки.

В пояснювальній записці до навчального плану відображено загальні та спеціальні компетентності, якими повинен оволодіти магістр освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка», а також програмні результати навчання, сформовані за дисциплінами навчального плану.

Робочі навчальні плани розробляються на кожен рік відповідно до навчального плану підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка», затверджуються Вченою радою університету та наказом ректора.

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

Висновок: зміст підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем у повному обсязі відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації та підготовки за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація освітнього процесу в ЛНАУ базується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, стандартах вищої освіти, інших правових актах з питань освіти.

Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу є важливою та необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти і включає документи університету і кафедр; документи зі спеціальності; навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін.

Основним нормативним документом, що регламентує організацію та проведення освітнього процесу в Львівському національному аграрному університеті є Положення про організацію навчального процесу (ухвалено рішенням Вченої ради ЛНАУ, протокол № 6 від 31.03.2016 р. та введено в дію наказом ректора № 55 від 21.04.2016 р.).

Освітній процес регламентується графіком освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти, який складається згідно з навчальним планом, ухвалюється Вченою радою університету і затверджується ректором. На його основі складаються семестрові розклади навчальних занять, графік освітнього процесу із зазначенням термінів та організаційних форм навчання.

Розклад занять враховує основні вимоги щодо послідовності, логічності та черговості форм проведення навчальних занять та складений із дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Графік освітнього процесу і розклад занять, за якими працюють викладачі кафедр і студенти, розробляються своєчасно з врахуванням оптимального використання аудиторного фонду і навантаження викладачів.

Додатково до розкладу занять складені графіки консультацій з дисциплін навчального плану.

Облік і контроль за виконанням навчального навантаження ведеться в журналах обліку роботи викладачів та академічних груп. Навчальним відділом заповнюється та контролюється облікова інформація. Аналіз виконання навчальних планів проводиться кожного семестру та в кінці навчального року.

Голова експертної комісії

_____ О.М. Брадул

Навчально-методичне забезпечення здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті складає 100 %, тобто, з усіх навчальних дисциплін обов'язкового та вибіркового блоків, передбачених навчальним планом, розроблено робочі програми, засоби для діагностики та контролю рівня знань і практичних навичок.

Випусковою кафедрою для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем є кафедра економіки. Вся документація, що розроблена фахівцями кафедри узгоджена та затверджена в установленому порядку.

Навчально-методичні видання кафедри містять необхідний для студентів методичний матеріал і їх розроблено на високому науково-методичному рівні. Практичні заняття, курсові роботи у повному обсязі забезпечені необхідною для їх виконання методичною документацією.

Навчально-методична робота виконується згідно вимог Вченої ради Львівського національного аграрного університету, Вченої ради та методичної комісії економічного факультету. Проводяться засідання кафедри, на яких приймаються рішення, спрямовані на покращення навчально-методичного забезпечення всіх видів робіт студентів.

В освітньому процесі використовуються комп'ютери та мультимедійний супровід.

Самостійна робота студентів забезпечена відповідними навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, навчально-методичними комплексами дисциплін.

Розроблено пакети комплексних контрольних робіт (ККР) для оцінювання знань студентів відповідних циклів підготовки. Завдання ККР спрямовані на оцінювання засвоєних студентами теоретичних знань та виявлення їх здатності вирішувати практичні завдання.

Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньо-професійної програми «Економіка» передбачено виконання курсових робіт. Підготовку та виконання курсових робіт забезпечено відповідними методичними рекомендаціями, які містять вказівки щодо вибору тематики, виконання та оформлення роботи.

Для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем передбачено такі курсові роботи: у першому семестрі з дисциплін «Глобальна економіка» і «Ринок і конкуренція»; у третьому семестрі з дисциплін «Інноваційний розвиток підприємства» та «Економічна діагностика».

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

Навчально-методичні комплекси розміщені в електронному варіанті на сайті Львівського національного аграрного університету (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/f-s/ekon/navmetkomekonom/5343-navplanekonommag18.html>).

Експертною комісією встановлено, що з кожної дисципліни навчального плану розроблено навчально-методичні комплекси дисциплін, які містять такі елементи: робоча програма навчальної дисципліни, плани семінарських і практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації з виконання курсових робіт, критерії оцінювання знань студентів. Кожна дисципліна має пакет комплексних контрольних робіт.

На кафедрі економіки практичній підготовці студентів відводиться важливе місце. Проходження практики здійснюється відповідно до розроблених програм і методичних вказівок.

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в ЛНАУ знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових умовах, виконання потреби систематично поповнювати свої знання та застосовувати їх в практичній діяльності. Види практичної підготовки та їх обсяг визначається набором відповідних компетентностей.

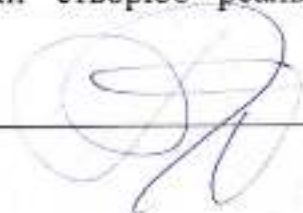
Базами практики є виробничі підприємства, організації, установи, вид діяльності яких відповідає змісту підготовки фахівців, а саме: Головне управління статистики у Львівській області, ТзОВ «Агро ЛВ Лімітед» Кам'янка-Бузького району Львівської області, Відділ агропромислового розвитку Радехівської РДА Львівської області, СВК ім. Лесі Українки Дубенського району, Відділ агропромислового розвитку Жовківської РДА Львівської області, Відділ агропромислового розвитку Самбірської РДА Львівської області, Відділ агропромислового розвитку Бережанської РДА Тернопільської області, СФГ «Сяйво-Стрий» Стрийського району Львівської області, ТзОВ «Агро Фрукта Бишків» Жовківського району Львівської області, Відділ агропромислового розвитку Бродівської РДА Львівської області.

З базами практики укладаються двосторонні угоди про проходження практики між ними та Львівським національним аграрним університетом. Розподіл студентів на місця проходження практики здійснюється згідно з наказом ректора.

Проходження всіх видів практик завершується підготовкою звітів та їх захистом на кафедрі.

Підприємства та організації, як бази практик обираються за участю здобувачів освіти з урахуванням можливого місця майбутньої роботи. Така форма організації проходження практики створює реальні умови для

Голова експертної комісії

O.M. Bradul

майбутнього працевлаштування. Кафедра економіки щороку бере участь у «Ярмарках професій».

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться у третьому семестрі та включає кваліфікаційний екзамен і захист дипломної роботи. Для її проведення створюється Екзаменаційна комісія. Терміни проведення підсумкової атестації визначаються навчальними планами та графіком освітнього процесу.

Програма кваліфікаційного екзамену зі спеціальності визначається загальними та професійними компетентностями випускників, які підлягають оцінюванню відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувача. Перелік професійно-орієнтованих дисциплін, із яких формується програма екзамену зі спеціальності, визначений освітньо-професійною програмою. Студенти забезпечуються програмою екзамену зі спеціальності не пізніше ніж за півроку до проведення атестації.

На кафедрі функціонує навчально-методичний кабінет, який забезпечений підручниками, навчальними посібниками та періодичними виданнями фахового спрямування.

Для забезпечення навчального процесу при читанні лекцій та веденні практичних занять використовується проекційна та мультимедійна апаратура, якою забезпечена кафедра.

Діяльність і рішення ЛНАУ у сфері вищої освіти обов'язково оприлюднюються на офіційному веб-сайті, у засобах інформації, на інформаційних стендах та іншими способами.

Підручники, навчальні посібники, довідкова та інша навчальна література наявні у достатній кількості для задоволення потреб здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка».

Висновок: стан організаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у повному обсязі відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти, Державним вимогам до акредитації та підготовки за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Експертна комісія констатує, що зміст підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» відповідає потребам ринку праці, реалізується підхід щодо фахової практичної підготовки студентів під час проходження усіх видів практик.

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес із підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти забезпечений висококваліфікованими кадрами відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.

Експертна комісія на підставі первинних документів за наказами з кадрових питань, оригіналами трудових книжок, дипломами про вищу освіту, атестатами доцентів, професорів, дипломами кандидатів та докторів наук, індивідуальними планами роботи викладачів, свідоцтвами про підвищення кваліфікації науково – педагогічних працівників та електронного документообігу Університету перевірила достовірність наведеної в акредитаційній справі інформації про якісний склад групи забезпечення освітньої програми, випускової кафедри, науково-педагогічних працівників кафедр університету, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем.

У підсумку перевірки констатовано наступне.

Склад науково-педагогічних працівників, що беруть участь в підготовці магістрів освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем, укомплектований та відповідає сучасним фаховим вимогам, визначеним Міністерством освіти і науки України.

Викладання дисциплін з професійної підготовки забезпечують провідні науково-педагогічні працівники Львівського національного аграрного університету.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та званнями, які забезпечують викладання дисциплін студентам освітнього ступення «Магістр» спеціальності 051 «Економіка» складає 100 %, у тому числі на постійній основі – 100%.

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес підготовки магістрів, відповідає акредитаційним вимогам: 2 доктори економічних наук (20 %), в тому числі 1 професор, 8 кандидатів наук (80 %), у т.ч. 8 доцентів.

Усі науково-педагогічні працівники мають базову освіту відповідно до профілю дисциплін, які викладають. Викладачі регулярно проходять стажування у закладах вищої освіти України та за кордоном. Загальна частка викладачів, які пройшли підвищення кваліфікації за останні 5 років – 100%.

Експертна комісія перевірила розрахунок показників, визначених для забезпечення викладання лекційних годин за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

«Економіка» та констатує відповідність акредитаційним вимогам. Загальна кількість лекційних годин за навчальним планом підготовки магістрів 2017-2019 року навчання становить 356 год., з них докторами, професорами, проводиться 96 год., що складає 27 %. Науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та/або вчене звання за основним місцем роботи, виконується навчальне навантаження в обсязі 356 години, що складає 100 %.

Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей (цикл професійної підготовки) – 48 год. з 212 год. (23 %) – здійснюють науково-педагогічні працівники, які є визнаними професіоналами з досвідом дослідницької, управлінської або творчої роботи за фахом: д.е.н., професор Черевко Г.В., к.е.н., доцент Яців І.Б.

На момент експертизи перевірено результати професійної діяльності кожного науково-педагогічного працівника, що забезпечує підготовку магістрів освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка», відповідно до п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347. В результаті виявлено підтвердження виконання даного пункту від 4 до 11 умов.

Відповідальність за виконання освітньої програми здобувачів спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у ЛНАУ покладено на групу забезпечення, члени якої особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами. До складу групи забезпечення увійшли:

1. Черевко Георгій Владиславович – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки;
2. Сиротюк Ганна Володимирівна – к.е.н., доцент кафедри економіки;
3. Яців Світлана Федорівна – к.е.н., доцент кафедри економіки;
4. Рулицька Кароліна Михайлівна – к.е.н., доцент кафедри економіки;
5. Березівський Зеновій Петрович – к.е.н., доцент кафедри економіки.

Група забезпечення складається із науково-педагогічних працівників, які працюють в університеті за основним місцем роботи і не входять до жодної групи забезпечення ЛНАУ чи іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі.

За результатами здійсненої перевірки встановлено, що кваліфікація членів групи забезпечення відповідає спеціальності 051 «Економіка»:

Черевко Г.В. – кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 9 видами (результатами), переліченими у п. 30 ЛУ;

Сиротюк Г.В. – кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 8 видами (результатами), переліченими у п. 30 ЛУ;

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

Яців С.Ф. – кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 7 видами (результатами), переліченими у п. 30 ЛУ;

Рулицька К.М. – кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 7 видами (результатами), переліченими у п. 30 ЛУ;

Березівський З.П. – кваліфікація відповідно до спеціальності підтверджена науково-педагогічною діяльністю за 7 видами (результатами), переліченими у п. 30 ЛУ.

Випусковою кафедрою з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» є кафедра економіки. Із науково-педагогічними працівниками випускової кафедри укладено трудові договори (контракти) та видано накази про прийняття їх на роботу відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Науково-педагогічний потенціал кафедри складає 13 викладачів, із поміж яких:

- один доктор наук, професор (7,7 %);
- одинадцять кандидатів економічних наук, доцентів (84,6 %).

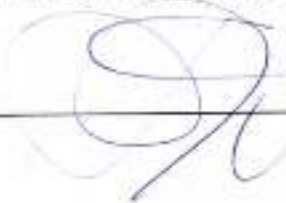
Таким чином, 92,3 % викладачів кафедри економіки мають науковий ступінь і вчене звання.

Очолює випускову кафедру економіки доктор економічних наук, професор Черевко Георгій Владиславович. Ним опубліковано понад 600 праць, в т.ч.: 15 монографій, 4 підручники, 15 навчальних і практичних посібників, праці навчально-методичного характеру, а також програми навчальних курсів, рекомендованих до використання Наукометодцентром Мінагрополітики України.

Черевко Г. В. є дійсним членом (академіком): Української Екологічної Академії, Академії Економічних Наук України, Академії наук Вищої освіти України, Член SERiA (Polska). Ним створена своя наукова школа. Під його керівництвом захищено 22 кандидатських і 4 докторських дисертацій.

Черевко Г. В. є головним редактором фахового журналу ЛНАУ «Аграрна економіка», членом наукової редакційної ради збірника наукових праць «Вісник Львівського національного аграрного університету: Економіка АПК», членом редакційної колегії наукового видання *Zeszyty naukowe SGGW «Ekonomika i organizacja logistyki»* (Польща), членом редакційної колегії наукового видання *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu* (Польща), членом редакційної колегії наукового видання *Acta Scientifica Academiae Ostroviensis. Sectio A Nauki Humanistyczne, Społeczne i Techniczne* (Польща), членом Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників від дня його заснування та Всесвітньої асоціації сільськогосподарських економістів (IAAE), членом методичної ради економічного факультету та Вченої ради ЛНАУ, членом

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій у ЛНАУ, 2014-2018 р., членом спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska).

За роки існування кафедри захищено 10 докторських та 65 кандидатських дисертацій, в т.ч. за останні 5 років – 4 докторських та 10 кандидатських дисертацій. На даний момент виконують дослідницьку роботу 2 аспіранти.

Викладачі кафедри мають високу кваліфікацію, займаються науково-дослідною та навчально-методичною роботою, публікують наукові праці. Аналіз кадрового забезпечення навчального процесу показав, що підготовка фахівців здійснюється викладачами у відповідності з їх науково-педагогічною спеціальністю та кваліфікацією.

Всі викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації у вищих навчальних закладах України згідно з планом підвищення кваліфікації. Крім того, чотири викладачі пройшли піврічне стажування за кордоном: Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu (Poland), Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (Poland), Staropolska Szkoła Wyższa (Poland).

Педагогічна та наукова кваліфікація викладацького складу університету і кафедри економіки сприяє належній підготовці здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня.

Висновок: кадровий склад викладачів, які забезпечують підготовку фахівців вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, їх наукова та педагогічна кваліфікація відповідають вимогам МОН України.

Члени групи забезпечення за спеціальністю 051 «Економіка» мають освітню кваліфікацію за фахом, яка підтверджується документами про освіту та науковий ступінь зі спеціальності 051 «Економіка», а також мають підтвердження наукової та науково-педагогічної діяльності за спеціальністю 051 «Економіка», що перелічені в пункті 30 Ліцензійних умов затверджених Постановою Кабінету Міністрів України за № 347 від 10.05.2018 року.

Науково-педагогічний склад кафедри економіки повністю відповідає вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми.

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Експертна комісія перевірила документи, що засвідчують право володіння Львівського національного аграрного університету навчальними корпусами, гуртожитками. Усі приміщення, що використовуються в освітньому процесі, належать Львівському національному аграрному університету.

Загальна площа приміщень Львівського національного аграрного університету становить 67995,4 м², із яких навчальні приміщення займають площу 16906,6 м².

В ЛНАУ є в наявності і задіяно в навчальному процесі 1097 одиниць комп'ютерної техніки, що достатньо для якісної організації освітнього процесу.

Приміщення для занять студентів становлять 24,9 % від загальної площі навчальних приміщень, а приміщення для науково-педагогічних працівників – 5,3 %.

Університет має спортивні зали площею 480,1 м², бібліотеку та читальні зали – 1524,4 м². Службові приміщення розміщені на площі 13132,02 м². Нині університет є власником приміщень, в яких розміщена вся навчальна та допоміжна база. Для надання освітніх послуг університет не використовує орендованих приміщень.

Санітарно-технічний стан будівель та споруд є на належному рівні та відповідає нормативним документам (висновок Жовківської районної санітарно-епідеміологічної станції від 14.05.18 р.).

Всі вони за висновками довідки Жовківського районного відділу Головного управління МНС у Львівській області за № 17/377 від 28.04.2016 р. відповідають протипожежним вимогам щодо експлуатації та придатні до проведення навчального процесу.

Експлуатація будівель і споруд здійснюється господарським відділом університету.

Підготовка фахівців зі спеціальності 051 «Економіка» здійснюється переважно у головному корпусі ЛНАУ, в якому розміщений економічний факультет університету.

Для проведення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на випусковій кафедрі економіки у Львівському національному аграрному університеті обладнані приміщення для проведення лекційних і практичних занять.

В університеті добре розвинена соціальна інфраструктура. Завдяки їй забезпечується належне функціонування системи навчання студентів та їх фізичний і духовний розвиток. Університет має шість студентських

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

гуртожитків загальною площею для проживання приїжджих студентів 11419,3 м². Усі студенти, які навчаються в університеті і потребують місць проживання, повністю забезпечені місцями у студентських гуртожитках.

До послуг студентів їдальня із залом дієтичного харчування на 750 місць, 3 буфети швидкого приготування їжі, які розміщені у приміщеннях корпусів університету на 100 місць.

В університеті створені всі умови для заняття спортом та фізичною культурою. Координацію спортивно-масової роботи здійснює кафедра фізичного виховання, яка є навчально-науковим підрозділом університету і знаходиться у навчальному корпусі.

У період канікул студенти мають змогу відпочивати в університетському спортивно-оздоровчому таборі «Маяк» (м. Коблево, Миколаївської області), що розташований на березі Чорного моря.

***Висновок:** рівень матеріально-технічного забезпечення університету та, зокрема, випускової кафедри економіки у повному обсязі відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації і дає змогу забезпечити якісну підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» ОР «Магістр».*

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основне джерело інформаційного забезпечення університету – бібліотека, фонд якої сформовано згідно потреб освітнього процесу та відповідно до вимог сучасної вищої освіти. Це забезпечує систематичне та якісне інформаційно-бібліографічне обслуговування студентів і викладачів.

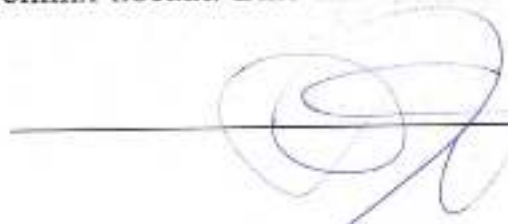
У структурні підрозділи наукової бібліотеки в сфері обслуговування входять: абонемент обслуговування користувачів; книгосховище наукової і художньої літератури; книгосховище навчальної літератури; головний читальний зал; читальний зал для професорсько-викладацького складу; 17 читальних залів кафедральних навчально-методичних кабінетів і зал каталогів.

Станом на 01.11.2018 року загальний документальний фонд бібліотеки університету налічує 546 600 примірників, з яких: наукової літератури – 197 587 примірників; навчальної літератури – 225 860 примірників; художньої літератури – 35 542 примірників.

Нові надходження літератури у звітному році становлять 285 примірники на суму 21938,84 грн.

Потягом останніх років в бібліотеці триває робота з комплектування фондів матеріалами на електронних носіях. Вже накопичено чималий масив

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

електронних документів і кількість їх постійно збільшується. Важливим завданням, яке стоїть перед Науковою бібліотекою ЛНАУ – накопичення, збереження, облік та об'єднання інформаційних ресурсів для надання електронних джерел інформації користувачам.

Щорічно бібліотека отримує періодичні видання, які використовуються для підготовки фахівців за спеціальністю 051 «Економіка» (табл. 4).

Таблиця 4

Перелік фахових періодичних видань

Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження
Аграрна економіка	2010-2018
Агробізнес України	2012-2018
Безпека життєдіяльності	2016-2018
Вісник аграрної науки	1996-2018
Вісник Львівського національного університету. Серія: Економіка АПК	1997-2018
Економіка АПК	1995-2018
Економіка і держава	2005-2018
Економіка України	1990-2018
Інформаційний збірник та коментарі міністерства	2011-2018
Офіційний вісник України	2011-2018
Право України	1998-2018
Пропозиція	2007-2018
Урядовий кур'єр	2016-2018

Наукова бібліотека ЛНАУ використовує інтегровану бібліотечно-інформаційну систему «ІРБІС», у складі якої наявні три модулі: «Адміністратор», «Каталогізатор», «Читач». Безперервно йде поповнення електронного каталогу (ЕК).

Пошук матеріалів у бібліотеці здійснюється за електронними каталогами, які також доступні з мережі Internet. У науковій бібліотеці користувачі мають доступ до мережі Wi-Fi. Функціонує також електронний читальний зал.

До послуг фахівців довідково-інформаційні періодичні українські та зарубіжні видання. Сайт електронної бібліотеки: http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/naukbibl/elektronna_biblioteka.html

Студенти освітнього рівня «Магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерськими) рівнем, в цілому забезпечені підручниками, навчальними посібниками та фаховими періодичними виданнями.

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

Висновок: експертна комісія констатує, що рівень інформаційного забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.

8. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВИПУСКНИКІВ

Програма забезпечення якості освіти у Львівському національному аграрному університеті, крім моніторингу чисельних кількісних показників, спрямована на підтримку системи цінностей, традицій, норм (загально-університетського рівня та рівня академічних підрозділів – факультетів, кафедр), які визначають ефективність функціонування університету.

Всі форми контролю здійснюються відповідно з розробленими планами-графіками.

Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену або заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Атестація здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» проводиться Екзаменаційною комісією відповідно до положень «Про Екзаменаційну комісію ЛНАУ».

Результати самоаналізу формування якісного складу студентів, профорієнтаційної роботи, планів прийому свідчать про те, що набір студентів до університету відповідає нормативним і законодавчим вимогам, профілю навчального закладу та потребам регіону.

Експертна комісія перевірила показники успішності, що наведені в акредитаційній справі, виявила об'єктивність оцінювання знань студентів. Це підтверджує достатній рівень підготовки магістрів.

Контроль залишкового рівня знань, або після атестаційний моніторинг набутих знань та вмінь, проводиться через деякий час після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання студента і проводиться вибірково, в інтересах зовнішнього контролю якості навчання чи внутрішнього, з метою вивчення стійкості засвоєних знань студентами. Контроль залишкового рівня знань проводиться за 100-бальною та національною шкалою. Підсумкова оцінка контролю залишкового рівня знань визначається як сума балів за кожен вид екзаменаційних завдань.

Виконання ККР вимагало від здобувачів вищої освіти системних знань з дисциплін різних циклів. Пакети ККР складено відповідно до типових вимог щодо складу, змісту та порядку їх розробки. До кожного пакету ККР

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

розроблено критерії їх оцінювання з урахуванням специфіки початкової дисципліни. Варіанти завдань ККР охоплюють загальний матеріал навчальної дисципліни та мають структуру рівнозначної складності.

Оцінювання залишкових знань здійснювалося у вигляді перевірки проведених комплексних контрольних робіт перед проведенням акредитаційної експертизи та співставлення отриманих результатів з проведеними комплексними контрольними роботами експертною комісією. Пакети ККР складено відповідно до типових вимог щодо складу, змісту та порядку їх розробки.

Результати контролю знань за наслідками самоаналізу студентів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка», які наведені в Додатку 1, свідчать про достатній рівень теоретичних знань та практичних навичок із дисциплін навчального плану.

Показники успішності із циклу загальної підготовки студентів за результатами ККР становлять: абсолютна успішність – 100 %, якісна успішність – 77 %; з циклу професійної та практичної підготовки: абсолютна успішність – 100 %, якісна успішність – 80 %.

Експертна комісія в період роботи в університеті провела вибірково контроль знань студентів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» із дисциплін усіх циклів та виявила незначну розбіжність із даними самоаналізу і проведеного контролю з дисциплін. Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами наведені у Додатку 2.

Показники успішності студентів за результатами вибіркового контролю знань, проведеного експертною комісією, із циклу загальної підготовки студентів становлять: абсолютна успішність – 100,0 %, якісна успішність – 69,2 %; з циклу професійної та практичної підготовки: абсолютна успішність – 100,0 %, якісна успішність – 74,4 %.

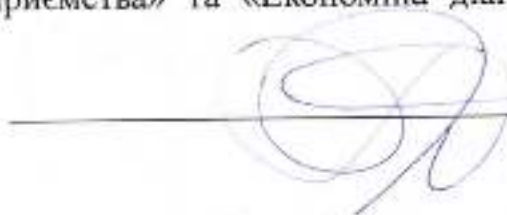
Розбіжності оцінювання якості проведення комплексних контрольних робіт з оцінками експертів відповідають нормам акредитації.

Аналіз результатів захисту звітів із практики здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» засвідчив достатній рівень практичної підготовки студентів. Комісією встановлено, що перевірка звітів з проходження виробничої практики показала, що в цілому звіти відповідають встановленим вимогам, правильно оформлені, а виставленні оцінки є об'єктивними.

При оцінці якісних характеристик підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем проведено аналіз тематик та якості виконання курсових робіт.

Експертною комісією проведено перевірку курсових робіт з дисциплін «Інноваційний розвиток підприємства» та «Економічна діагностика». Було

Голова експертної комісії

O.M. Bradul

встановлено, що методичне забезпечення виконання курсових робіт є в наявності, а теми курсових робіт актуальними, роботи виконані відповідно до вимог.

Підсумкова атестація здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти передбачена у формі кваліфікаційного екзамену зі спеціальності та захисту дипломної роботи.

Експерти, проаналізувавши методичні матеріали для проведення підсумкової атестації студентів констатують їх відповідність чинним вимогам.

Висновок: експертна комісія вважає, що якісні характеристики підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, які отримані шляхом проведення оцінювання знань студентів із дисциплін, вивчення яких закінчено в попередньому році; за результатами виконання комплексних контрольних робіт; за результатами останньої перед акредитацією екзаменаційної сесії; за змістом та результатами захисту курсових робіт і звітів з практики у цілому відповідає вимогам до акредитації.

9. ОПИС ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Для забезпечення якості вищої освіти в Львівському національному аграрному університеті створено комплексну систему нормативної документації регулювання освітньої діяльності, яка включає традиційні підходи, що склалися в університеті, прогресивний досвід зарубіжних освітніх систем та розроблені Європейською Асоціацією з гарантування якості у вищій освіті стандарти забезпечення якості вищої освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті функціонує відповідно до ст.16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII. Згідно із зазначеною нормою законодавства про освіту національна система забезпечення якості вищої освіти складається з:

1) системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);

2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

3) системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Згідно із зазначеною статтею 16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII, система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Львівського національного аграрного університету передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Львівського національного аграрного університету, на інформаційних стендах та у будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти Львівського національного аграрного університету, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Відповідно до норм частини другої ст.16 Закону України про Вищу освіту № 1556-VII від 01.07.2014 р. у чинній останній редакції від 25.07.2018 р. № 2443-VIII та з метою створення належних умов для повноцінного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті, в умовах розвитку процесів інтеграції національної системи вищої освіти та Закладів вищої освіти України у Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА), та в контексті реалізації заходів щодо вдосконалення системи якості відповідно до норм сертифікованої Системи управління якістю ISO 9001:2015, прийнятої Міжнародною організацією із стандартизації у 2015 р., що набрала чинності в Україні 1 липня 2016 р., та з урахуванням Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, що були ухвалені на Міністерській конференції 14-15 травня 2015 р., освітня

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

діяльність Університету, навчально-методична та наукова робота науково-педагогічних працівників університету провадиться згідно з та регулюється дією відповідних положень:

Положення про академічну доброчесність у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №3 від 8.11.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №246 від 20.11.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про академічну доброчесність у ЛНАУ.pdf»).

Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників Львівського національного аграрного університету – введено в дію наказом ректора ЛНАУ №147 від 03.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про стажування.doc»).

Положення про відкриті заняття у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №9 від 14.06.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №147 від 03.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про відкриті заняття ЛНАУ.doc»).

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Львівському національному аграрному університеті – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №10 від 26.06.2017 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ №153 від 10.07.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про академ. мобільність.doc»).

Положення про порядок підготовки та видання методичної та навчальної літератури у Львівському національному аграрному університеті – введено в дію наказом ректора ЛНАУ №141 від 27.06.2017 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про порядок підготовки та видання методичної та навчальної літератури»).

Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у Львівському національному аграрному університеті – затверджено наказом ректора №153 від 03.10.2016 р. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у ЛНАУ.pdf»).

Положення про критерії, правила і процедури оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП), кафедр і факультетів Львівського національного аграрного університету – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол № 2 від 4 жовтня 2018 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ від

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

22 жовтня 2018 р. № 221. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про рейтинг викладачів, кафедр та факультетів ЛНАУ.pdf»).

Положення про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів вищої освіти Львівського національного аграрного університету – схвалено Вченою радою ЛНАУ, протокол №2 від 4 жовтня 2018 р., введено в дію наказом ректора ЛНАУ від 22 жовтня 2018 р. №221. (можна знайти за посиланням: <http://lnau.lviv.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> – «Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти ЛНАУ.doc»).

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ЛНАУ, протягом 2017-2018 навчального року 51 викладач пройшов підвищення кваліфікації, стажуючись, в тому числі за кордоном, зокрема, у закладах вищої освіти Федеративної Республіки Німеччина, Польщі, Латвії та Молдови.

Одним з напрямів вдосконалення внутрішньої системи якості є сертифікація Системи управління якістю згідно стандартів ISO 9001, зокрема відповідно до останньої версії «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», затвердженої у новій редакції у травні 2015 року.

Однією з найважливіших частин навчальної діяльності університету є система оцінювання навчальних досягнень. В рамках функціонування підсистеми забезпечення та моніторингу якості освітньої діяльності у Львівському національному аграрному університеті проводиться щорічне рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ЛНАУ з оприлюдненням результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЛНАУ. Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників здійснюється також за допомогою проведення анкетування студентів.

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, результати складання екзаменів, диференційованих заліків, захистів курсових проектів (робіт) та практик оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і 100-бальною системою, а заліків – за двобальною («зараховано», «не зараховано») і 100-бальною системою. Підсумкові оцінка виставляється та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) та навчальної картки студента в національній та 100-бальній шкалі.

Висновок: експертна комісія зазначає, що система забезпечення якості освіти, запроваджена в університеті, відповідає вимогам чинної

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

нормативно-правової бази, пройшла відповідну сертифікацію та дозволяє здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем.

10. ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Основним напрямом наукових досліджень кафедри є: «Підвищення ефективності функціонування аграрної сфери економіки як чинник зрівноваженого розвитку сільських регіонів». Всі викладачі кафедри приймають участь в науково-дослідній роботі. За результатами досліджень викладачами кафедри було підготовлено та опубліковано колективну монографію «Підвищення використання виробничих ресурсів та конкурентоспроможності аграрних підприємств як складова зрівноваженого розвитку сільських регіонів [Г. В. Черевко, І. В. Черевко, С. Ф. Яців та інші] // Теоретико-методологічне та організаційно-економічне обґрунтування розвитку сільського господарства і села : колект. монографія. – Львів : ЛНАУ, 2016.

На кафедрі економіки здійснюється підготовка аспірантів та здобувачів на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (науковий керівник проф. д.е.н. Черевко Г.В.). На даний час за керівником закріплено 1 аспірант денної та 1 аспірант заочної форм навчання. Для аспірантів спеціальності 051 «Економіка» проф. д.е.н. Черевко Г.В. ведуться заняття з дисциплін: Моделі аграрної економіки; Економіка світового сільського господарства; Європейська економічна інтеграція.

Плідно працюють викладачі в напрямі підготовки наукових публікацій. Проведені викладачами кафедри дослідження всесторонньо охоплюють найважливіші аспекти бюджетної теми: «Підвищення ефективності функціонування аграрної сфери економіки як чинник зрівноваженого розвитку сільських регіонів», зокрема стану та тенденцій розвитку аграрних підприємств, результатів їх діяльності, оцінки тенденцій розвитку основних складових виробничої та соціальної інфраструктури сільських регіонів, передумов та тенденцій становлення економіки зрівноваженого розвитку у сільському господарстві та сільських регіонах загалом.

Коло наукових інтересів і напрямів досліджень охоплює проблеми ефективного розвитку економіки сільського господарства і АПК в цілому, підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу та інвестицій, економіки природокористування, вдосконалення економічних взаємовідносин в АПК, кооперації та інтеграції, агротуризму, питання державного регулювання ринкової економіки, менеджменту, людських ресурсів, зрівноваженого розвитку сільських регіонів, економічного

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

обґрунтування застосування альтернативних джерел енергії у аграрному виробництві, інновацій.

Протягом шести років кафедрою економіки проводиться Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств» із щорічною зміною проблематики. Викладачі кафедри приймають активну участь в роботі конференції. За результатами Інтернет-конференції проводяться круглі столи за участю науковців, виробників та працівників районних адміністрацій.

Міжнародні зв'язки кафедри базуються на міжвузівському співробітництві. Д.е.н. професор Черевко Г.В. приймає участь у роботі Конгресу спілки економістів сільського господарства і агробізнесу (Польща), є постійним членом наукового комітету міжнародної конференції «Wyzwania na rynku wieprzowiny w Polsce na tle UE» у Варшавському університеті сільського господарства (м. Варшава). Також Проф. Черевко Г. В. приймає участь в рецензуванні статей, поданих до «Acta Scientiarum Polonorum – Oeconomia» SGGW (Polska), Zeszyty naukowe SGGW (Polska) та «Problemy Rolnictwa Światowego» SGGW (Polska), є Членом наукової ради журналу Zeszyty naukowe SGGW (Polska), Членом SERiA (Polska), а також Членом спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska).

Доцент Щербата І.В. 27-31 серпня 2018р. прийняла участь у XXXII International Conference: Abstracts. – Prague, Czech Republic.

Д.е.н. професор Черевко брав участь 20 жовтня 2016 року в міжнародній конференції «Wyzwania na rynku wieprzowiny w Polsce na tle UE» у Варшавському університеті сільського господарства (м. Варшава): тема доповіді – «Ринок свинини в Україні – стан і перспективи»; 7-9 вересня 2016 року - у XXIII Конгресі спілки економістів сільського господарства і агробізнесу (м. Biala Podlaska, Польща): Тема доповіді – «Вирощування ріпаку на біоенергетичні цілі в Україні». Він був членом наукового комітету міжнародної конференції «Wyzwania na rynku wieprzowiny w Polsce na tle UE» у Варшавському університеті сільського господарства (м. Варшава).

Викладачі кафедри в рамках наукового співробітництва опублікували колективні монографії:

1. Zelisko N. Bulyk O. Economic mechanism of increase of innovation activity of enterprises on a competitive level to mitigate threats to economic security. National Security & Innovation Activities: Methodology, Policy and Practice: monograph. Ruda Śląska : Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium, 2018. – 89-98 pp.

2. Черевко І., Cherevko G. Зрівноважений розвиток прикордонних сільських регіонів в умовах транскордонного співробітництва. Транскордонне співробітництво та спільний європейський простір: теорія,

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

практика і нові можливості / Колективна монографія. Львів-Olsztyn: Національний університет «Львівська політехніка», 2018. 160 с. С. 89-100.

Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних науково-практичних конференціях, які проводяться за кордоном, а саме:

1. Czerevko G. Produkcja oraz rynek rzeпаku na Ukrainie i jego perspektywy / G. Czerevko // *Ekonomika i organizacja gospodarki żywnościowej : Zeszyty naukowe SGGW.* - №105 (2014). – S. 67-75. (2,5 д.а.)

2. Czerevko G. Efektywność interwencjonizmu państwowego w gospodarke żywnościową Ukrainy / G. Czerevko // *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu.* Tom XVI. SERIA. Zeszyt 3. – Warszawa-Poznań-Lublin, 2014. – S. 156-160. (2,2 д.а.)

3. Руліцька К. М. Вагомість форсайту для економічного розвитку України / К. М. Руліцька // *Procesy zmian globalizacyjnych w regionach.* – Rzeszow. – 2014. ISBN 978-83-64038-21-1. (0,2 д.а.)

4. Czerevko G. Efektywność funkcjonowania gospodarki żywnościowej na Ukrainie / G. Czerevko // *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu.* Tom XVII. SERIA. Zeszyt 4. – Warszawa-Poznań-Lublin, 2015. –S.70-75. (0,43 др.арк.)

5. Czerevko G. I міжнародна конференція «Логістика в агробізнесі» у Варшавському університеті сільського господарства (17 квітня 2015 року, м. Варшава).

6. Berezivskiy Z.P. Improve Organizational And Economic Mechanism Of Competitiveness Of Agricultural Enterprises // Z.P. Berezivskiy, O.Y. Berezivska / *Modern problems of regional development: Collection of scientific articles, Vol. 1.* – Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv, Bulgaria, 2014. – P. 148-151. (0,25 друк.арк., з них автора – 0,18).

7. Щербата І.В., Прокопишин О.С. Напрямки подолання соціально-економічних диспропорцій розвитку сільських територій / І. В. Щербата, О. С. Прокопишин // *Problemy i perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego obszarow. Problems and prospects of territories' socio-economic development.* – Publishing House WSZiA Opole, Poland. – 2015, С. 126-128. (0,18 др. арк.)

8. Сиротюк Г.В. 20-23 червня 2017 р. *IV Міжнародна наукова конференція «RENEWABLE ENERGY SOURCES: engineering, technology, innovation»*, м. Криниця-Здруй (Республіка Польща)

9. Сиротюк Г.В. 5-6 czerwca 2017 3rd International Conference Marketing Management (Warszawa – Rynia, Польща, 2017)

10. Черевко Г.В., Сиротюк Г.В. січень 2017 р. *Croise-border cooperations as a vector of development of small and medium enterprises of Ukraine will the V-4 countries-2ND ISSUE: Bratislava, January 2017*

11. Черевко Г.В. 5-7.09.2017 р. *XXIV Kongres Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu Wyzwania dla rozwoju agrobiznesu i obszarow wiejskich.* Bydgoszcz, 5-7 września 2017. (Республіка Польща).

Голова експертної комісії

O.M. Bradul

12. Shcherbata I. Proper orthogonal decomposition for ordinary differential equations and partial differential equations. / M. Shcherbatyy, I. Shcherbata. Problems of Decision Making under Uncertainties (PDMU-2018). – Prague: University of Defence, Czech Republic. – P. 160-168. (ISBN 978-80-7582-069-3)

13. Cherevko H. Organic farming in Ukraine – state problems and perspectives / H. Cherevko. Roczniki Naukowe SERiA. – 2018. - XX (5). S. 36-41.

14. Zelisko N. Economic mechanism of increase of innovation activity of enterprises on a competitive level to mitigate threats to economic security. National Security & Innovation Activities: Methodology, Policy and Practice: monograph. Ruda Śląska : Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium, 2018. – 89-98 pp.

Завідувач кафедри Черевко Г.В. є засновником та головним редактором наукового журналу «Аграрна економіка», який входить до наукометричної бази даних Index Copernicus.

Проф. Черевко Г. В в травні-червні 2017 р. проходив курси з дистанційного навчання в Жешувському університеті (Республіка Польща)/

У 2015 та 2016 рр. проф. Черевко Г.В., доц.Черевко І.В., доц.Сиротюк Г.В приймали участь у проєкті Erasmus+ 2017 Jean Monnet Activities «Promote excellence in teaching and research in EU studies».

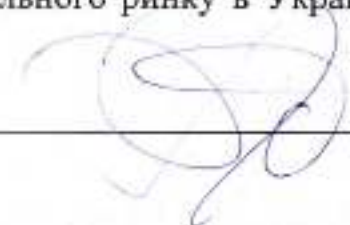
Кадровий склад кафедри формується з залученням кращих випускників кафедри до наукової роботи, а також студентів, які активно беруть участь у дослідженнях із кафедральної тематики та долучаються до участі у студентських олімпіадах, у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з економічних наук. За період 2016-2018 рр. викладачами кафедри опубліковано понад 240 наукових праць у фахових виданнях та матеріалах конференцій.

Впродовж 2017-2018 навчального року кафедра економіки була виконавцем госпдоговірних тем: «Маркетинговий механізм функціонування суб'єктів бізнесу (на прикладі ФОП «Замроз М.В.»)» відповідальними виконавцями якої були доценти кафедри економіки Зеліско Н.Б., Василина О.Р. та «Підвищення ефективності галузі молочного скотарства» під керівництвом д.е.н., професора, завідувача кафедри Черевко Г. В. на замовлення голови фермерського господарства «Лелик» Жовківського району Львівської області (відповідальні виконавці: доценти кафедри економіки Яців С.Ф., Щербата І.В.).

На кафедрі функціонує студентський науковий гурток «Економіст» (керівник: к.с.н., доцент Василина О.Р.), який є неодноразовим призером факультетського та університетського конкурсу наукових гуртків.

Основними напрямками наукових досліджень студентів є: проблеми формування та етапи становлення земельного ринку в Україні; особливості

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

формування та розвитку споживчого ринку регіону; конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції в умовах євроінтеграції; концепція компетенцій як теоретична основа менеджменту персоналу; інфляція та її соціально-економічні наслідки; внесок у світову економічну науку найвидатніших українських економістів; економічна криза в Україні: причини та шляхи подолання; інвестиційна привабливість економіки України.

Щорічно студенти, члени наукового гуртка, беруть участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, зокрема: у міжнародній студентській науковій конференції «Економічні аспекти розвитку АПК» в рамках Міжнародного студентського наукового форуму «Студентська молодь і науковий прогрес в АПК», Звітній студентській науковій конференції економічного факультету за результатами досліджень 2017 р., всеукраїнській студентській науково-практичній конференції, присвяченій 67 річниці від дня народження д.е.н., проф. П.С. Березівського, VII міжнар. наук.-практ. щорічній Інтернет-конференції. Тематика: Ефективність функціонування с.-г підприємств. Проблематика 2018 р.: сільськогосподарські підприємства України в умовах євроінтеграційних процесів.

Вже п'ятий рік поспіль кафедра економіки згідно наказів МОН України є відповідальною з проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Економіка природокористування».

Студенти наукового гуртка кафедри ставали призерами Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, зокрема нагороджені:

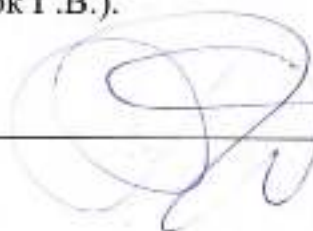
- дипломом III ступеня в галузі науки «Гендерні дослідження» (м. Луганськ, Луганський національний університет імені Т.Г. Шевченка, 19-21 березня 2014 р.) Сиротюк Катерина. Тема роботи: «Зайнятість і ефективність праці жінок у сільськогосподарських підприємствах: гендерні аспекти» (науковий керівник: д.е.н., професор Черевко Г.В.);

- дипломом III ступеня (м. Кам'янець-Подільський Подільський державний аграрно-технічний університет, квітень 2016 р.) Чубінська Марія (керівник: д.е.н. проф. Черевко Г.В.);

- дипломом II ступеня в галузі науки «Економіка сільського господарства та АПК» (м. Кам'янець-Подільський, Подільський державний аграрно-технічний університет, 05-06 квітня 2018 р.) Лесюк Степан. Тема роботи: «Маркетинговий механізм функціонування сільськогосподарських підприємств» (науковий керівник: к.е.н., доцент Зеліско Н.Б.);

- дипломом III ступеня в галузі науки «Економіка сільського господарства та АПК» (м. Кам'янець-Подільський, Подільський державний аграрно-технічний університет, 05-06 квітня 2018 р.) Михальчук Лілія. Тема роботи: «Механізм забезпечення сталого розвитку аграрних підприємств» (науковий керівник: к.е.н., доцент Сиротюк Г.В.).

Голова експертної комісії

O.M. Брадул

У Всеукраїнському конкурсі бізнес-планів, який проводиться на базі Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка студентка Черненко Світлана народжена дипломом I ступеня (науковий керівник: к.е.н., доцент Зеліско Н.Б.).

Студенти є активними учасниками і переможцями II етапу Всеукраїнських студентських олімпіад: у 2014 р. диплом III ступеня з дисципліни «Інтелектуальна власність» отримав Рудько Степан та диплом I ступеня з дисципліни «Економіка природокористування» отримала Голяня Олена; у 2015 р. диплом I ступеня з дисципліни «Економіка природокористування» отримала Підперковна Наталія; у 2016 р. диплом I ступеня з дисципліни «Економіка природокористування» отримала Винників Марта; у 2017 р. з дисципліни «Економіка природокористування» отримала Грисьо Марія диплом I ступеня, а Мороз Анна – диплом III ступеня; у 2018 р. з дисципліни «Економіка природокористування» отримав Юрченко Тарас диплом II ступеня, а Цяпич Олег - диплом III ступеня.

Члени студентського наукового гуртка щорічно беруть участь у конкурсі Кращий студент-науковець ЛНАУ.

Висновок: наукова діяльність викладачів, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» відповідає вимогам і критеріям, що висуваються до науково-педагогічних працівників, які здійснюють провадження освітньої та наукової діяльності за освітнім рівнем «Магістр».

11 ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Львівського національного аграрного університету експертною комісією здійснено первинну акредитаційну експертизу освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на підставі якої експертна комісія дійшла таких висновків:

- робота з підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється на належному рівні;

- акредитаційні матеріали, подані на розгляд експертної комісії, представлені в повному обсязі;

- стан кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, соціальна інфраструктура загалом відповідають установленим вимогам до заявленого рівня підготовки;

Голова експертної комісії

O.M. Bradul

- освітньо-професійна програма, навчальний план, навчальні та робочі навчальні програми навчальних дисциплін, методичне забезпечення освітнього процесу, рівень та якість знань студентів відповідають установленим кваліфікаційним вимогам;

- навчальний заклад спроможний здійснювати освітню діяльність, пов'язану з підготовкою здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Надані у розпорядження експертної комісії оригінали документів, що характеризують Львівський національний аграрний університет, підтверджують можливість навчального закладу забезпечити підготовку здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Організація, планування та формування контингенту здобувачів вищої освіти за зазначеною спеціальністю здійснюється відповідно до чинного законодавства без порушень.

Експертна комісія вважає за необхідне висловити рекомендації, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення щодо акредитації, але дозволяють покращити якість підготовки здобувачів вищої освіти:

– продовжити підготовку та видання навчальних посібників, розширити перелік передплатних видань фахового спрямування, що видаються в Україні та за кордоном;

– інтенсифікувати роботу викладачів кафедри щодо публікацій у виданнях, які входять до наукометричних баз даних, зокрема Scopus, Web of Science;

– підвищити рівень знань іноземної мови науково-педагогічних працівників кафедри до рівня B2 та розширити використання іноземної мови в освітньому процесі;

– активізувати участь науково-педагогічних працівників кафедри у міжнародних проектах, отриманні грантів, конференціях та проходженні закордонного стажування;

– посилити профорієнтаційну роботу серед школярів, студентів коледжів для залучення додаткового контингенту студентів усіх форм навчання.

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

Висновок: враховуючи подані на акредитацію матеріали та результати перевірки діяльності кафедри економіки, експертна комісія Міністерства освіти і науки України пропонує акредитувати освітньо-професійну програму «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті з ліцензійним обсягом 40 осіб.

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування
Державного вищого навчального закладу
«Криворізький національний університет»,
доктор економічних наук, професор

О.М. Брадул

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економіки підприємства
та управління персоналом
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, професор

В.Я. Чевганова

15 лютого 2019 року

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Львівського національного
аграрного університету
академік НААН України
доктор біологічних наук, професор

В.В. Снітинський

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

Додаток 1

Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка»

№ п/п	Дисципліна	Результати комплексної контрольної роботи (ККР)												Відхилення ККР від екзамене-наційної	
		Виконували ККР		Одержали оцінку «5»		Одержали оцінку «4»		Одержали оцінку «3»		Одержали оцінку «2»		Абсол. успішн.		Успішн.	
		Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Абсол.	%	Успішн.	%
3 циклу загальної підготовки (рівень гуманітарних знань)															
1.	Методологія і організація наукових досліджень	13	100	3	23	7	54	3	23	-	-	100	77	0	0
3 циклу професійної підготовки (рівень фахових знань)															
2.	Екопомічна діагностика	13	100	4	31	7	54	2	15	-	-	100	85	0	0
3.	Інноваційний розвиток підприємства	13	100	3	23	6	46	4	31	-	-	100	69	0	0
4.	Соціальна відповідальність	13	100	3	23	8	62	2	15	-	-	100	85	0	0
Усього по циклу		39	100	10	26	21	54	8	20	-	-	100	80	0	0

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії МОН України

О.М. Брадул

« 13 » 2019 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
 Ректор Львівського національного університету імені Г.С.Скельницького
 « 13 » 2019 р.

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт студентами 2 року навчання за другим (магістерським) рівнем освітньо-професійної програми «Економіка» із спеціальності 051 «Економіка» у Львівському національному аграрному університеті

Назва дисципліни	Група	Прізвище та ініціали		Дата проведення	Аудиторія	Пара	Експерт
		екзаменатора	Викладача якій вів практичні заняття				
Економічна діагностика	Ек-61	Руліцька К.М.	Руліцька К.М.	13.02.2019р.	318	II	Брадул О.М.
Інноваційний розвиток підприємства	Ек-61	Гавука І.С.	Гавука І.С.	13.02.2019р.	318	I	Чевганова В.Я.
Соціальна відповідальність	Ек-61	Сиротюк Г.В.	Сиротюк Г.В.	14.02.2019р.	318	II	Брадул О.М.

Графік проведення комплексних контрольних робіт кафедр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва дисципліни	Група	Прізвище та ініціали		Дата проведення	Аудиторія	Пара	Акредитаційна комісія
		екзаменатора	Викладача якій вів практичні заняття				
Методологія і організація наукових досліджень	Ек-61	Яшів І.Б.	Крупа О.М.	14.02.2019р.	318	I	Чевганова В.Я.

Декан економічного факультету, в.о. професора

Яцишин Я.С.

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

**Порівняльна таблиця
дотримання нормативних вимог з акредитації щодо якісних
характеристик підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою
«Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка»**

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактичне значення	Відхилення фактичного значення
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100,0	100,0	Немає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100,0	100,0	Немає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують освітньо-професійну програму і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100,0	100,0	Немає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90,0	100,0	+10,0
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50,0	69,2	+19,2
2.2. Рівень знань студентів з циклу професійної та практичної підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90,0	100,0	+10,0
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50,0	74,4	+24,4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	Немає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	Немає

Голова експертної комісії

О.М. Брадул

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ

про дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання	4 особи, з них 1 доктор наук, 3 кандидати наук, 1 професор 3 доценти,	+ 1 особа
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми)			
- наукового ступеня;	+	+	відповідає
- стажу науково-педагогічної та/або наукової діяльності роботи не менш як 10 років	+	+	відповідає
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	27	+2

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

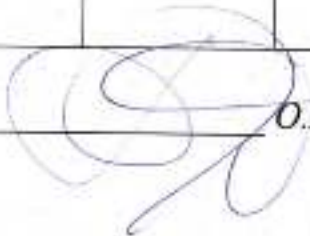
Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	23	+8
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов	підпункти 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов	+	відповідає
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	відповідає
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає
Групи забезпечення освітньої діяльності			
Частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність	60	100	+40
Частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність	20	20	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв.метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,9	+1,5

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	38	+8
3. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає
4. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у т.ч. читального залу	+	+	відповідає
2) пунктів харчування	+	+	відповідає
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
4) спортивного залу	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6) медичного пункту	+	+	відповідає
5. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком	+	+	відповідає
щодо навчально-методичного забезпечення			
1. Наявність освітньої програми	+	+	відповідає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4. Наявність програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	відповідає
5. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
6. Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів	+	+	відповідає
щодо інформаційного забезпечення			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	5	6	+1
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає

Голова експертної комісії

 О.М. Брадул

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення від нормативного
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	-	+	відповідає
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	відповідає

Голова експертної комісії:

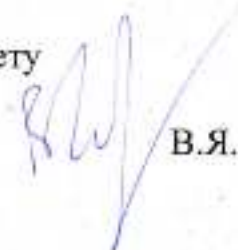
професор кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування
Державного вищого навчального закладу
«Криворізький національний університет»,
доктор економічних наук, професор

О.М. Брадул

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економіки підприємства
та управління персоналом
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, професор

В.Я. Чевганова

15 лютого 2019 року

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Львівського національного
аграрного університету
академік НААН України
доктор біологічних наук, професор

В.В. Снітинський

Голова експертної комісії

О.М. Брадул